

ODLOŽENÍ ŠKOLNÍ DOCHÁZKY

Právní výklad

ROZHODOVÁNÍ ŘEDITELE ZÁKLADNÍ ŠKOLY O ODKLADU POVINNÉ ŠKOLNÍ DOCHÁZKY

O **přijetí k základnímu vzdělávání** rozhoduje v souladu s § 46 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ředitel školy, a to za podmínek stanovených v § 36.

Rozhodnutí ředitele školy **zřizované státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí** je v souladu s § 165 odst. 2 písm. e) a § 183 odst. 1 rozhodnutím správním, na které se v plném rozsahu vztahuje správní řád.

Rozhodnutí o přijetí do prvního ročníku základního vzdělávání pro následující školní rok plní v souladu s § 46 odst. 1 zároveň funkci zápisu dítěte k plnění povinné školní docházky ve smyslu § 36 odst. 4.

V rozhodnutí ředitele školy o přijetí dítěte do prvního ročníku základního vzdělávání by mělo být vždy uvedeno, **od jakého školního roku** je dítě k základnímu vzdělávání přijímáno. Uvedený údaj je nezbytný z důvodu určitosti rozhodnutí a jednoznačného vymezení vzniku právních nároků s rozhodnutím spojených.

Pravomocným rozhodnutím o přijetí dítěte do prvního ročníku základního vzdělávání vzniká dítěti **právní nárok na to, stát se od začátku následujícího školního roku žákem dané základní školy**. Do začátku následujícího školního roku však toto rozhodnutí nezpůsobuje žádné jiné právní účinky (zákonný zástupce si dokonce může v mezidobí své rozhodnutí rozmyslet a "zapsat" dítě do jiné základní školy, např. z důvodu přestěhování apod.).

O odkladu povinné školní docházky rozhoduje v souladu s § 37 odst. 1 po splnění zákonem stanovených podmínek **ředitel školy**. Rozhodnutí o odkladu povinné školní docházky je v případě ředitelů škol zřizovaných státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí **samostatným správním rozhodnutím** ve smyslu § 165 odst. 2 písm. c).

Ustanovení § 37 odst. 1 **nestanoví**, že o odkladu povinné školní docházky může rozhodnout pouze ředitel školy, kam byl žák pravomocně přijat pro následující školní rok do prvního ročníku základního vzdělávání.

Uvedené řešení nelze ani považovat za rozumné, neboť by v takovém případě bylo nezbytné vydat dvě správní rozhodnutí (jedno o přijetí dítěte do prvního ročníku základního vzdělávání od následujícího školního roku, druhé o odkladu povinné školní docházky o jeden školní rok), **přičemž jedno rozhodnutí v praxi vylučuje naplnění rozhodnutí druhého**.

Na základě výše uvedeného mohou v praxi nastat v zásadě **dvě situace**:

- Zákoný zástupce se dostaví k zápisu do prvního ročníku základního vzdělávání a **rovnou požádá ředitele dané školy o odklad povinné školní docházky** (a tuto žádost zákonem stanoveným způsobem doloží). V takovém případě **může ředitel školy rozhodnout přímo o odkladu povinné školní docházky. Není důvod zároveň rozhodovat o přijetí dítěte do**

prvního ročníku základního vzdělávání pro následující školní rok, neboť takové rozhodnutí by v praxi stejně nebylo naplněno. Zákonný zástupce dítěte, kterému byl takto povolen odklad povinné školní docházky, je v tomto případě povinen dostavit se opětovně v následujícím školním roce k zápisu do prvního ročníku základního vzdělávání, a to do základní školy podle svého výběru.

- Zákonný zástupce se dostaví k zápisu do prvního ročníku základního vzdělávání a **požádá o přijetí dítěte do prvního ročníku základního vzdělávání pro následující školní rok**. Zákonný zástupce v tuto chvíli o odklad povinné školní docházky dítěte nepožádá, přestože byl o této možnosti informován ve smyslu § 37 odst. 2. Ředitel školy vydá rozhodnutí o přijetí dítěte do prvního ročníku základního vzdělávání pro následující školní rok.

Následně **požádá zákonný zástupce písemně ředitele školy do 31. května** příslušného školního roku o odklad povinné školní docházky a tuto žádost zákonem stanoveným způsobem doloží.

V takovém **případě vydá ředitel školy do 30 dnů také rozhodnutí o odkladu povinné školní docházky**. Rozhodnutí o přijetí do prvního ročníku základního vzdělávání zůstane sice pravomocné i nadále (není dán právní důvod pro jeho zrušení), nebude však v praxi realizováno, neboť dítě do prvního ročníku nenastoupí.

Také v tomto případě je zákonný zástupce dítěte, kterému byl povolen odklad povinné školní docházky, povinen dostavit se v následujícím školním roce opět k zápisu do prvního ročníku základního vzdělávání, a to opět do základní školy podle svého výběru.

Zákonem stanovené podmínky pro povolení odkladu povinné školní docházky

V souladu s § 37 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb. je ředitel školy oprávněn povolit odklad povinné školní docházky pouze v případě, že je žádost zákonného zástupce doložena doporučujícím posouzením příslušného školského poradenského zařízení **a** odborného lékaře nebo klinického psychologa. Zákonný zástupce tedy musí vždy řediteli školy **doložit doporučující posouzení školského poradenského zařízení a doporučující posouzení odborného lékaře nebo klinického psychologa**.

Příslušnost školského poradenského zařízení zakotvená v § 37 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb. je příslušností **věcnou**. V souladu s § 5 a 6 vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, se jedná o vymezení toho, který typ školského poradenského zařízení bude v daném případě příslušný k posouzení školní zralosti konkrétního dítěte.

Z § 6 odst. 4 písm. a) vyhlášky č. 72/2005 Sb. vyplývá, že ke zjišťování **speciální připravenosti žáků se zdravotním postižením na povinnou školní docházku je věcně příslušné speciálně pedagogické centrum jako typ školského poradenského zařízení**.

V ostatních případech je v souladu s § 5 odst. 3 písm. a) vyhlášky č. 72/2005 Sb. věcně příslušná ke zjišťování připravenosti dětí na povinnou školní docházku **pedagogicko-psychologická poradna jako typ školského poradenského zařízení**.

Nástup po odkladu

Pokud dítě dostane rozhodnutí o přijetí k základnímu vzdělávání a současně je povolen odklad školní docházky, není automaticky přijato na následující školní rok, ale zákonný zástupce dítěte musí opět požádat o přijetí k plnění povinné školní docházky od daného školního roku. Může požádat i na jiné škole, než na které žádal původně.

Dítě se osobně k zápisu dostavit nemusí (viz. [stanovisko MŠMT](#)).